

Anema geeft schizofreen Twan een stem zonder te oordelen

Non-fictie

Karin Anema: Vandaag koop ik alle kleuren. Uitg. Van Gennep, € 17,50
 *****

Hij wilde een nieuwe start maken, het tekenen en schilderen na bijna vijftig jaar weer oppakken. Maar tegelijk ook had hij het gevoel: 'als het boek af is, kan ik dood'. Twee weken nadat schrijfster Karin Anema (1955) haar boek over de schizofrene Twan voltooide, stierf hij, 64 jaar oud, een natuurlijke dood. Anema leerde Twan kennen toen zij in 2006 pech met haar schaats had. Hij hielp haar en dat was het

begin van een vriendschap. In 2011 stelde Twan zelf voor dat Anema een boek over hem en zijn stoornis zou schrijven. Aan de hand van zijn immense verzameling aantekeningen en na intensieve gesprekken stelde zij zijn leven te boek. Zijn jeugd met een ziekelijke moeder en een vader die vastbesloten was om Twan 'hard' te maken. Zijn geleidelijke afglijden als puber dat eindigde in een psychose en opname in een psychiatrische kliniek, een tweede psychose, een jarenlang verblijf in een sociaal pension en toen, in 1987, zijn besluit om op eigen kracht, zonder begeleiding of medicijnen, een normaal leven te gaan leiden. Anema beschrijft het ingehouden, zonder te oordelen of

veroordelen, en geeft Twan daarmee de stem die hij zijn leven lang moest ontberen. 'Ik kan mijn leven nu aan mezelf uitleggen', constateerde hij.

Sonja de Jong

